

Olsztyn, dnia 19 października 2021 r.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI**

FK-V.431.19.2021

**Pan
Andrzej Waldemar Nowicki
Starosta Piski**

**ul. Warszawska 1
12-200 Pisz**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r., poz. 224), przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę Powiatu Piskiego przeprowadzono w siedzibie Starostwa Powiatowego w Pisz, ul. Warszawska 1, 12-200 Pisz.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli funkcję Starosty Piskiego pełnił Pan Andrzej Waldemar Nowicki, wybrany na to stanowisko w dniu 22 listopada 2018 r.

Kontrolę problemową przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- Agnieszka Kotlińska, starszy inspektor wojewódzki – przewodniczący zespołu kontrolnego, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli Nr FK-IV.0030.410.2021 z dnia 25 sierpnia 2021 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego,
 - Ewelina Mochnał, starszy inspektor wojewódzki, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli Nr FK-IV.0030.411.2021 z dnia 25 sierpnia 2021 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego,
- pracownicy Wydziału Finansów i Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie.

Termin kontroli: 6 - 24 września 2021 r.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania i rozliczenia środków dotacji celowej przekazanej z budżetu państwa na działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Białej Piskiej w rozdziale 85203 Ośrodki wsparcia,
- okres objęty kontrolą: 2020 rok.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o art. 2 pkt 1 ustawy z dnia z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224), art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r., poz. 1464 ze zm.), w związku z art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.) – obowiązującej w okresie kontrolowanym.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli Powiatu Piskiego na str. 36-37 pod pozycją nr 4.

[Akta kontroli: 1-9, 53]

Na podstawie ustaleń kontroli działalność jednostki kontrolowanej ocenia się

pozytywnie.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące ustalenia kontroli:

I. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz sprawozdawczości budżetowej.

1. Wojewoda Warmińsko-Mazurski decyzją Nr FK 71/2020 z dnia 17 kwietnia 2020 r. ustalił dla Powiatu Piskiego plan dotacji z budżetu państwa na 2020 rok, na realizację zadań zleconych bieżących w rozdziale 85203 Ośrodki wsparcia, w wysokości **2 023 086,00 zł**. Kwota planu objęła łącznie 2 jednostki, tj.:
 - Środowiskowy Dom Samopomocy w Białej Piskiej (poddany kontroli),
 - Środowiskowy Dom Samopomocy w Ukcie.Ww. plan został zmieniony 2 decyzjami Wojewody na łączną kwotę 26 813,25 zł (w tym: zwiększenia – 21 030,00 zł oraz zmniejszenia – 5 783,25 zł).
2. Wielkość planu dotacji z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. wyniosła **2 038 332,75 zł**, w tym:
 - Środowiskowy Dom Samopomocy w Białej Piskiej – 1 072 530,00 zł,
 - Środowiskowy Dom Samopomocy w Ukcie.
3. Powiat otrzymał z budżetu państwa w 2020 r. dotacje w łącznej wysokości **2 038 332,75 zł**, którą wykorzystał w kwocie 2 031 579,89 zł, tj. w 99,67%.
 - Środowiskowy Dom Samopomocy w Białej Piskiej – 1 065 777,14 zł,
 - Środowiskowy Dom Samopomocy w Ukcie.
4. Kwota dotacji niewykorzystanych w wysokości **6 752,86 zł**, została zwrócona na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w dniu 29 grudnia 2020 r., tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 168 ust. 1 i 6 ustawy o finansach publicznych. Zwrot dotyczył Środowiskowego Domu Samopomocy w Białej

Piskiej, a wpływ na niewykorzystanie w całości środków dotacji miała pandemia COVID-19, która spowodowała zamknięcie Domu w okresach: od dnia 12 marca do 2 czerwca 2020 r. oraz od dnia 24 października do 31 grudnia 2020 r.

5. W trakcie kontroli sprawdzono prawidłowość wprowadzenia planu dotacji udzielonych przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego do budżetu Powiatu. W wyniku analizy ustalono, że:
- przyznane dotacje oraz ich zmiany ujmowane były w planie dochodów w odpowiedniej podziale klasyfikacji budżetowej, tj. § 2110,
 - przyznane dotacje oraz ich zmiany ujmowane były w planie wydatków z uwzględnieniem ich przeznaczenia w odpowiedniej podziale klasyfikacji budżetowej.

Tym samym wypełniono dyspozycję art. 257 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

6. Na podstawie analizy ewidencji księgowej kont: 223, 224 i 901 ustalono, że środki dotacji budżetu państwa otrzymywane z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie przez Powiat Piski w 2020 r., na realizację zadania w rozdziale 85203, przekazywane były do Środowiskowego Domu Samopomocy w Białej Piskiej na bieżąco i w wysokościach, w których Powiat je otrzymywał, tj.:
- Powiat otrzymał środki finansowe w 24 transzach, w okresie: 10 stycznia – 11 grudnia 2020 r., w łącznej wysokości 2 038 332,75 zł (na działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Białej Piskiej i Środowiskowego Domu Samopomocy w Ukcie),
 - Powiat przekazał do Środowiskowego Domu Samopomocy w Białej Piskiej środki finansowe w 12 transzach, w okresie od 13 stycznia – 15 grudnia 2020 r.

[Akta kontroli: 10-11, 53]

Sprawozdawczość budżetowa

7. Prawidłowość i rzetelność sprawozdań budżetowych składanych przez Powiat do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w 2020 r. sprawdzono na podstawie porównania danych, tj.:
- dane wykazane w sprawozdaniu zbiorczym Rb-50 o wydatkach od początku roku do końca IV kwartału 2020 roku (rozdział: 85203) porównano z danymi zawartymi w sprawozdaniu jednostkowym sporządzonym przez Starostwo Powiatowe w Piszcu,
 - dane wykazane w sprawozdaniu jednostkowym Rb-50 o dotacjach od początku roku do końca IV kwartału 2020 roku porównano z ewidencją księgową Powiatu.
8. W wyniku kontroli stwierdzono, że:
- dane wykazane w zbiorczym sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach były zgodne z danymi wykazanymi w jednostkowym sprawozdaniu sporządzonym przez Starostwo Powiatowe w Piszcu,
 - dane wykazane w jednostkowym sprawozdaniu Rb-50 o dotacjach były zgodne z ewidencją księgową Powiatu,
 - ww. sprawozdania sporządzane były w sposób czytelny i trwałe, zawierały podpisy Starosty Piskiego i Skarbnika (sprawozdania zbiorcze i jednostkowe).
9. W toku kontroli sprawdzono terminowość przekazywania ww. sprawozdań do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, tj.:

- zbiorczego sprawozdania Rb-50 o wydatkach za IV kwartał 2020 r.,
 - zbiorczego sprawozdania Rb-50 o dotacjach za IV kwartał 2020 r.,
- i ustalono, że ww. sprawozdania przekazywane były z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1564).

[Akta kontroli: 12, 53]

10. Stwierdzone uchybienia w zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz sprawozdawczości budżetowej polegały na wprowadzeniu do planu finansowego jednostki samorządu terytorialnego zmian wynikających z decyzji Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK 418/2020 z dnia 12 listopada 2020 r. w kwocie 5 783,25 zł w zaokrągleniu (w dół) do pełnych złotych. Plan został zmniejszony o kwotę 5 783,00 zł.

Z pisemnego wyjaśnienia złożonego przez Pana Marka Wysockiego – Wicestarostę Piskiego cyt.: *„Powiat Piski oświadcza, iż w sprawozdaniu Rb-50 o dotacjach i wydatkach za IV kw. 2020 r. w dz. 852 rozdz. 85203 w planie kwoty dotacji i wydatków wykazane są w pełnych złotych, a nie w złotych i groszach jak wynika z decyzji Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, ponieważ plan finansowy budżetu Powiatu Piskiego wprowadzany jest w pełnych złotych. Plan finansowy w w/w rozdziale był uzgodniony z wydziałem finansowym w W-M Urzędem Wojewódzkim w Olsztynie, ponadto w sprawozdaniu w „uwagach do pozycji” jest wyjaśnienie.”*

Wprowadzenie do planu finansowego zaokrąglonych do pełnych złotych kwot dotacji stanowiło naruszenie art. 257 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że Zarząd może dokonywać zmian w planie dochodów i wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego polegających na zmianach planu dochodów i wydatków związanych ze zmianą kwot lub uzyskanych dotacji przekazanych z budżetu państwa.

W związku z powyższym, kwoty wprowadzone przez Zarząd do planu finansowego winny być zgodne z kwotami wynikającymi z decyzji Wojewody Warmińsko-Mazurskiego (określonymi w groszach).

Takie działanie skutkowało ostatecznie zawyżeniem planu wydatków w § 85203 o kwotę 0,25 zł. Wpłynęło to również na wykazanie w sprawozdaniu Rb-50 (rocznym sprawozdaniu o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 r.) po stronie planu kwoty o 0,25 zł wyższej, co przyczyniło się do błędnego poinformowania odbiorcy tego sprawozdania w zakresie wysokości planu (po zmianach) na dzień 31 grudnia 2020 r.

Osoba odpowiedzialna – Starosta Piski – Kierownik jednostki.

[Akta kontroli: 12-13, 53]

II. W zakresie realizacji wydatków Środowiskowego Domu Samopomocy (prawidłowość, zasadność, przeznaczenie).

1. Zadania w ramach rozdziału 85203 Ośrodki wsparcia realizowane były przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Białej Piskiej, będący jednostką organizacyjną prowadzoną przez podmiot niepubliczny – Ewangelickie Stowarzyszenie Betel, wykonującą zadanie z zakresu administracji rządowej określone w ustawie o pomocy społecznej, polegające na świadczeniu usług w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych. Siedziba Środowiskowego Domu znajduje się w Białej Piskiej, ul. Słowackiego 12. W dniu 31 grudnia 2018 r. Powiat Piski na podstawie umowy nr 113/2018 powierzył Ewangelickiemu Stowarzyszeniu Betel z siedzibą w Piszcu 12-200, Plac Daszyńskiego 12A realizację zadania publicznego pod tytułem: „Prowadzenie na terenie Powiatu Piskiego w latach 2019-2023 ponadgminnego ośrodka wsparcia - Środowiskowego Domu Samopomocy dla 50 osób z zaburzeniami psychicznymi.”. Umowa zawarta została na okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2023 r.
Ww. umowa była ośmiokrotnie aneksowana.
2. Dotacja celowa na finansowanie realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, związanych z działalnością bieżącą ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi funkcjonującymi na terenie powiatu piskiego w 2020 r. została udzielona na podstawie umowy nr PS-I.946.19.53.2020 z dnia 5 lutego 2020 r., zawartej pomiędzy działającym z upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Dyrektorem Wydziału Polityki Społecznej a Starostą Piskim (wraz z 2 aneksami do umowy).
3. Planowane środki finansowe z dotacji celowej w 2020 r. w wysokości 1 072 530,00 zł wykonane zostały w kwocie 1 065 777,14 zł, tj. w 99,37%. Wykorzystane środki finansowe pochodziły z ustawy budżetowej.
4. Struktura wydatków jednostki przedstawiała się następująco:
 - wydatki bieżące – 1 065 777,14 zł, w tym:
 - wydatki związane z zatrudnieniem – 750 937,38 zł, co stanowiło 70,46% ogółu wydatków,
 - wydatki rzeczowe – 314 839,76 zł, co stanowiło 29,54% ogółu wydatków.
5. Wydatki osobowe

Na podstawie zestawienia sporządzonego przez Głównego księgowego ŚDS ustalono, że w 2020 r. z dotacji opłacone zostało wynagrodzenie osobowe wraz z premiami dla 17 pracowników ŚDS w Białej Piskiej. Łączna kwota wydatków związanych z wynagrodzeniami wyniosła 737 725,77 zł.
6. Wydatki bezosobowe
 - 6.1. W toku czynności kontrolnych ustalono, że Dyrektor ŚDS zawarł 3 umowy zlecenie (w ramach wydatków bezosobowych) z 3 osobami, na dokonywanie usług odbioru żywności pochodzącej ze zbiórek żywności ze sklepów, przywozu do ŚDS w Białej Piskiej wraz z przygotowaniem jej do spożycia i dalszego przechowywania. Umowy zostały zawarte od dnia 2 stycznia do 31 grudnia 2020 r. Z tytułu umów zleceń poniesiono wydatki w łącznej wysokości 13 211,61 zł.
 - 6.2. Na podstawie analizy wystawionych rachunków do ww. umów zleceń ustalono, że zachodziła zgodność pomiędzy wysokością kwot ustalonych w umowach, kwot wskazanych w rachunkach wystawionych przez zleceniobiorców i wypłaconymi środkami. Zawarcie ww. umów było zasadne.

7. Wydatki rzeczowe

Szczegółową kontrolą objęto wszystkie wydatki rzeczowe poniesione w 2020 r., których łączna wysokość wynosiła **314 839,76 zł**.

W toku analizy sprawozdań i dowodów księgowych (faktury, rachunki), ewidencji księgowej kont zespołu 4, wyciągów bankowych za 2020 r. ustalono, że środki z dotacji zostały wydatkowane m.in. na:

- zakup żywności – 32 216,36 zł,
- opłaty, podatki, energia elektryczna, usługi telekomunikacyjne, gaz – 87 431,12 zł,
- wydatki na transport podopiecznych – 70 048,00 zł,
- materiały i artykuły do terapii – 6 363,84 zł,
- remonty – 13 488,91 zł (prace polegające na odświeżeniu i drobnych pracach naprawczych pomieszczeń ŚDS oraz wykonanie remontu schodów),
- zakup wyposażenia – 35 127,68 zł,
- pozostałe wydatki (m.in.: materiały biurowe, środki czystości, usługi fizjoterapeutyczne, konserwacje, szkolenia, badania profilaktyczne pracowników, usługi Inspektora Ochrony Danych, środki ochrony przed COVID-19) – 70 163,85 zł.

8. Ponadto, w toku kontroli sprawdzono prawidłowość prowadzenia kart eksploatacyjnych pojazdów, stosownie do Wytycznych wprowadzonych Zarządzeniem Nr 24 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 21 stycznia 2020 r. w sprawie stosowania wytycznych dotyczących zasad i sposobu realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w województwie warmińsko-mazurskim – środowiskowe domy samopomocy – obowiązującym od 1 stycznia 2020 roku. Ustalono, że transport uczestników ŚDS, świadczony jest przez Przewoźnika Ewangelickie Stowarzyszenie Betel, na podstawie zwartej umowy przewozu z dnia 25 czerwca 2015 r., siedmiokrotnie aneksowanej. Zgodnie z zapisami aneksu nr 5 wysokość stawki za każdy 1 km wynosi 3,20 zł. Koszty utrzymania, napraw i uszkodzeń samochodu ponosi Przewoźnik. Przewoźnik wystawia notę księgową, do której dołączony jest protokół z rozliczenia kart drogowych za wskazany okres, w którym zawarte są następujące informacje: okres rozliczenia, ilość zrealizowanych w danym dniu km oraz kwota do zapłaty stanowiąca iloczyn przejechanych kilometrów i stawki za 1km. Prowadzone w ŚDS karty eksploatacyjne zawierają następujące informacje: datę, cel wyjazdu, trasę, godzinę przyjazdu i odjazdu z ŚDS, podpis opiekuna, ilość kilometrów zrealizowanych na danej trasie oraz podpis kierowcy.

Kontroli poddano karty drogowe za I kwartał 2020 r. na podstawie których sporządzony był protokół, dołączony do not księgowych wystawionych przez Przewoźnika.

Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

9. Stwierdzone naruszenia stanu prawnego w zakresie realizacji wydatków dotyczyły dokonania pokrycia kosztów poniesionych w 2019 roku w łącznej wysokości 3 149,88 zł ze środków dotacji otrzymanej na 2020 rok, na podstawie następujących faktur:

- FV VAT Nr 433/2019 z dnia 29 grudnia 2019 r. tytułem opłaty abonenckiej za korzystanie z sieci komputerowej z dostępem do Internetu za miesiąc grudzień 2019 r., na kwotę 110,70 zł, opłacona została dnia 14 stycznia 2020 r.,

- FV VAT Nr 303/12/2019 z dnia 30 grudnia 2019 r. tytułem zużycia wody i odprowadzenia ścieków za okres od 29 listopada do 30 grudnia 2019 r., na kwotę 90,59 zł, opłacona została dnia 14 stycznia 2020 r.,
- FV VAT Nr 304/12/2019 z dnia 30 grudnia 2019 r. tytułem zużycia wody i odprowadzenia ścieków za okres od 29 listopada do 30 grudnia 2019 r., na kwotę 144,71 zł, opłacona została dnia 14 stycznia 2020 r.,
- FV VAT Nr FV_1723/E/2019 z dnia 31 grudnia 2019 r. tytułem zużycia energii cieplnej, na kwotę 2 803,88 zł, opłacona została dnia 14 stycznia 2020 r.

Wyjaśnienia w powyższej sprawie złożyła Dyrektor Środowiskowego Domu Samopomocy w Białej Piskiej cyt.: *„Faktury dotyczące miesiąca grudnia 2019 r. wystawione z datą grudniową są zobowiązaniami stałymi, które ze względu na specyfikę rozliczeń wpłynęły do PŚDS w styczniu 2020 r. i wtedy zostały opłacone. Zobowiązania te wynikają z zawartych umów długoterminowych i pozwalają na zachowanie ciągłości działania ośrodka.”*

Zgodnie z „zasadą memoriału” wyrażoną w art. 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r., poz. 351 ze zm.) w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty.

Ponadto, zasady ujmowania operacji gospodarczych w księgach rachunkowych zostały określone również w art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, które nakazują ujmowanie w księgach rachunkowych jednostek sektora finansów publicznych wszystkich etapów rozliczeń poprzedzających płatność wydatków, natomiast z treści przepisów art. 20 ust. 1 ww. ustawy o rachunkowości wynika, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

W sferze finansów publicznych, w przypadku wykorzystania dotacji z budżetu państwa, obowiązuje zasada roczności budżetu. Zgodnie z art. 109 ust. 1 i 5 ustawy o finansach publicznych podstawą gospodarki finansowej państwa w danym roku budżetowym jest ustawa budżetowa, a rokiem budżetowym jest rok kalendarzowy. Z konstytucyjnej zasady roczności budżetu państwa określonej w art. 219 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483) oraz związanej z nią zasady uprzedniości wynika obowiązek corocznego uchwalania ustawy budżetowej przed rozpoczęciem kolejnego roku budżetowego. Wyjątkiem od zasady roczności budżetu jest art. 136 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym ustawa budżetowa może określać, w ramach limitów wydatków na rok budżetowy, limity wydatków na programy wieloletnie. Wyjątek od zasady roczności budżetu stanowi również art. 181 ust. 2 ww. ustawy, który przewiduje możliwość ustalenia przez Radę Ministrów wykazu oraz planu finansowego niezrealizowanych wydatków, do których nie stosuje się art. 181 ust. 1 tejże ustawy, to znaczy, które nie wygasają z upływem roku budżetowego.

W związku z powyższym, środki dotacji otrzymane w 2020 roku, powinny zostać przeznaczone na pokrycie kosztów ponoszonych w 2020 roku. Tak więc, uznano, że dotacja w wysokości 3 149,88 zł, poniesiona na pokrycie kosztów roku 2019 została wydatkowana niezgodnie z przeznaczeniem.

Osoba odpowiedzialna - Główny księgowy Środowiskowego Domu Samopomocy w Białej Piskiej.

W trakcie czynności kontrolnych, dnia 23 września 2021 r., Powiat Piski dokonał zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem w wysokości 3 149,88 zł wraz z należnymi odsetkami - 123,23 zł, na konto bankowe Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego.

[Akta kontroli: 14-39,44-45, 50-51, 53]

III. W zakresie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Z uwagi na fakt, iż kwoty poszczególnych grup (rodzajów) wydatków nie przekraczały równowartości kwoty 30 000 euro jednostka nie przeprowadzała postępowań o udzielenie zamówień publicznych, stosownie do art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1843 ze zm.).

W związku z powyższym odstąpiono od kontroli i oceny obszaru w tym zakresie.

[Akta kontroli: 23, 53]

IV. W zakresie majątku jednostki (środki trwałe, wyposażenie).

1. W Środowiskowym Domu Samopomocy w Białej Piskiej zasady gospodarowania składnikami majątkowymi zostały określone w przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości wprowadzonych Zarządzeniem 1/11/2019 Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Białej Piskiej z dnia 9 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości, zgodnie z którą:

- środki trwałe o wartości powyżej 10 000,00 zł księguje się na koncie syntetycznym „środki trwałe” i wprowadza do ewidencji analitycznej środków trwałych,
- środki trwałe (pozostałe środki trwałe) o okresie używania dłuższym niż rok i wartości jednostkowej równej i powyżej 1 500,00 zł do 10 000,00 zł księguje się na koncie syntetycznym „pozostałe środki trwałe” i wprowadza do ewidencji analitycznej pozostałych środków trwałych,
- środki trwałe (przedmioty) o okresie używania dłuższym niż rok, lecz o wartości jednostkowej niższej niż 1 500,00 zł w szczególności meble, wyposażenie biurowe, sprzęt RTV, AGD, telefony, sprzęt informatyczny, urządzenia do utrzymania czystości, konserwacji i remontów odpisuje się w koszty pod datą przekazania do używania w pełnej wartości początkowej, jako zużycie materiałów. Ewidencje tych przedmiotów prowadzi się pozabilansowo w sposób umożliwiający identyfikację każdego przedmiotu,
- wyposażenie o wartości początkowej do 1 500,00 zł takie jak np.: materiały tłukące się, kosze na śmieci, blachy, miski, pojemniki itp. odpisuje się w koszty pod datą przekazania do używania w pełnej wartości początkowej, jako zużycie materiałów bez obowiązku ich ewidencjonowania.

2. Składniki majątkowe i ewidencja

2.1. Na podstawie ewidencji księgowej kont 010, 013 i 020 ustalono, że w 2020 roku wartość majątku ŚDS zaksięgowanego na poszczególnych kontach wynosiła:

- Konto 010 Środki trwałe:
 - stan na 1 stycznia i 31 grudnia 2020 r.– 28 483,00 zł,
– przychody i rozchody – nie występowały,
- Konto 013 Pozostałe środki trwałe:
 - stan na 1 stycznia i 31 grudnia 2020 r. – 96 955,49 zł,
– przychody i rozchody – nie występowały,
- Konto 020 Wartości niematerialne i prawne:
 - stan na 1 stycznia i 31 grudnia 2020 r. – 0,00 zł,
– przychody i rozchody – nie występowały.

3. Stwierdzone uchybienia w zakresie majątku trwałego polegały na:

a) nieujęciu w ewidencji księgowej konta 013 *Pozostałe środki trwałe* dokonanych w 2020 roku zakupów następującego wyposażenia:

- Telewizora TCL 55” 4K o wartości 1 950,00 zł na podstawie FV nr 837/20 z dnia 9 października 2020 r. Zakup został ujęty w ewidencji konta 407-001 *Zakup wyposażenia*. Telewizor został wpisany do księgi inwentarzowo-ilościowej pod poz. 34.
- Zmywarki uniwersalnej o wartości 4 878,55 zł na podstawie FV VAT nr 01688/2020 z dnia 23 listopada 2020 r. Zakup został ujęty w ewidencji konta 407-001 *Zakup wyposażenia*. Zmywarkę wpisano do księgi inwentarzowej wartościowo-ilościowej pod poz. 35.
- Kuchni elektrycznej z piekarnikiem elektrycznym o wartości 6 456,64 zł na podstawie FV VAT nr 01688/2020 z dnia 23 listopada 2020 r. Zakup został ujęty w ewidencji konta 407-001 *Zakup wyposażenia*. Kuchnię elektryczną wpisano do księgi inwentarzowej wartościowo-ilościowej pod poz. 36.
- Stołu przyściennego skrzyniowego o wartości 2 854,22 zł na podstawie FV VAT nr 01688/2020 z dnia 23 listopada 2020 r. Zakup został ujęty w ewidencji konta 407-001 *Zakup wyposażenia*. Stół wpisano do księgi inwentarzowej wartościowo-ilościowej pod poz. 37.
- Okapu przyściennego o wartości 4 141,41 zł na podstawie FV VAT nr 01688/2020 z dnia 23 listopada 2020 r. Zakup został ujęty w ewidencji konta 407-001 *Zakup wyposażenia*. Okap wpisano do księgi inwentarzowej wartościowo-ilościowej pod poz. 38.

Zgodnie z wyjaśnieniem Głównego księgowego w Środowiskowym Domu Samopomocy w Białej Piskiej nieujęcie ww. zakupionego w 2020 r. wyposażenia na koncie 013 *Pozostałe środki trwałe* było efektem błędu popełnionego przez osobę księgującą. W trakcie czynności kontrolnych dnia 14 września 2021 r. na podstawie PK nr 72/2021 dokonano zaksięgowania ww. składników majątkowych na koncie 013 *Pozostałe środki trwałe*.

Powyższe działanie było sprzeczne z obowiązującymi w Środowiskowym Domu Samopomocy w Białej Piskiej zasadami gospodarowania składnikami majątkowymi, zgodnie z którymi środki trwałe (pozostałe środki trwałe) o okresie używania dłuższym niż rok i wartości jednostkowej równej i powyżej 1 500,00 zł do 10 000,00 zł księguje się na koncie syntetycznym „pozostałe środki trwałe”.

- b) Niedokonaniu wyksięgowania z ewidencji konta 013 *Pozostałe środki trwałe* zlikwidowanego sprzętu, tj. kuchenki z płytą o wartości 1 800,00 zł.

Z informacji uzyskanej od Głównego księgowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Białej Piskiej, w 2020 r. dokonano likwidacji części wyposażenia, ze względu na brak możliwości dalszego użytkowania wynikającego z zużycia lub niesprawności urządzeń. Dokonane w dniu 26 listopada 2020 r. ekspertyzy wykluczały zasadność i celowość naprawy, ze względu na wysokość kosztów, która przewyższałaby wartość naprawianego sprzętu. W 2020 r. dokonano m.in. likwidacji kuchenki z płytą firmy AMICA (sprzęt został przekazany do utylizacji firmie, w której został zakupiony nowy sprzęt) o wartości 1 800,00 zł, która zaksięgowana była na koncie 013 *Pozostałe środki trwałe*.

Zgodnie ze złożonym wyjaśnieniem przez Głównego księgowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Białej Piskiej, w wyniku błędu popełnionego przez osobę księgującą, powyższy sprzęt nie został wyksięgowany z ewidencji księgowej konta 013 *Pozostałe środki trwałe*, pomimo iż został wykreślony z ewidencji analitycznej pozostałych środków trwałych. W trakcie czynności kontrolnych dnia 14 września 2021 r. na podstawie PK nr 73/2021 dokonano wyksięgowania ww. sprzętu z konta 013 *Pozostałe środki trwałe*.

Powyższe działania stanowiły naruszenie wytycznych dotyczących likwidacji środka trwałego określonych w komunikacie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 25 maja 2017 r. w sprawie ogłoszenia uchwały Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie przyjęcia Krajowego Standardu Rachunkowości nr 11 „Środki trwałe”, zgodnie z którymi zlikwidowany środek trwały winien zostać wyłączony z ewidencji księgowej.

Z uwagi na fakt, że stan konta 013 *Pozostałe środki trwałe* na dzień 31 grudnia 2020 r. nie odzwierciedlał stanu rzeczywistego, naruszono w tym zakresie art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U z 2019 r., poz. 351 ze zm.), co w konsekwencji skutkowało nierzetelnym prowadzeniem ksiąg rachunkowych.

Osoba odpowiedzialna - Główny księgowy Środowiskowego Domu Samopomocy w Białej Piskiej.

[Akta kontroli: 27, 36,38-43, 45, 53]

V. W zakresie nadzoru i rozliczenia realizowanych zadań.

1. W toku czynności kontrolnych ustalono, że Powiat Piski w ramach sprawowanego nadzoru nad prawidłowością wykonywania zadania publicznego przez Ewangelickie Stowarzyszenie Betel pn. „Prowadzenie na terenie Powiatu Piskiego w latach 2019-2023 ponadgminnego ośrodka wsparcia - Środowiskowego Domu Samopomocy dla 50 osób z zaburzeniami psychicznymi.” w dniach 8-10 stycznia 2020 r. przeprowadził kontrolę w Środowiskowym Domu Samopomocy w Białej Piskiej.
2. Zakres kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania w zakresie prowadzenia Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Białej Piskiej w IV kwartale 2019 r.

Z przeprowadzonej kontroli sporządzono protokół oraz w dniu 23 kwietnia 2020 r. wydano następujące zalecenia pokontrolne, zobowiązujące do podjęcia działań mających na celu:

- zamieszczanie na fakturach rzetelnych, bezbłędnych, szczegółowych oraz jednoznacznych opisów merytorycznie klasyfikujących poszczególne pozycje faktur do danej grupy wydatków,
- ewidencjonowanie kosztów zakupu wyposażenia o niskiej wartości jednostkowej i przewidywanym okresie użytkowania krótszym niż rok na koncie *pozostałe koszty* oraz analogicznie na koncie *pozostałe wydatki*, zgodnie z wytycznymi przekazanymi pismem znak WF.033.124.2018 z dnia 07.11.2018 r.,
- dokonywanie weryfikacji zgodności wypłaconych wynagrodzeń z Regulaminem wynagradzania wprowadzonym w Powiatowym Środowiskowym Domu Samopomocy w Białej Piskiej, obowiązującymi przepisami prawa oraz umowami o pracę, w szczególności w zakresie dodatków stażowych.

Jednostka kontrolowana pismem z dnia 29 kwietnia 2020 r. powiadomiła Starostwo Powiatowe w Piszcu o sposobie wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

3. Ponadto, zgodnie ze złożoną informacją przez Pana Marka Wysockiego – Wicestarostę Piskiego cyt.: „(...) *Z uwagi na zaistniałą sytuację epidemiologiczną w kraju w 2020 roku przeprowadzono szczegółową i rzetelną kontrolę w Starostwie Powiatowym w Piszcu za każdy miesiąc rozliczeniowy na podstawie przedłożonych przez jednostkę kopii dokumentów źródłowych potwierdzonych za zgodność z oryginałem (z wyłączeniem płac). Zgodnie ze zmianą planu kontroli na rok 2021 z dnia 08.06.2021 r. następna kontrola planowana jest w III lub w IV kwartale 2021 r., o ile pozwoli na to sytuacja epidemiologiczna.*”

[Akta kontroli:46-49,53]

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Przyjęta ocena ogólna (ocena pozytywna) kontrolowanej działalności jednostki wynika z faktu, iż wielkość stwierdzonych w toku kontroli odstępstw od stanu pożądanego nie miała istotnego wpływu na finansowy aspekt kontrolowanych obszarów, tj.:

- wykorzystanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem w wysokości 3 149,88 zł stanowiło 0,3% kwoty środków dotacji wykorzystanych na działalność ŚDS w Białej Piskiej,
- wprowadzenie do planu finansowego jednostki samorządu terytorialnego kwoty o 0,25 zł wyższej niż wynikająca z decyzji Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nie miało wpływu na poprawność wydatkowania i rozliczenia środków dotacji,
- niedokonanie stosownych księgowania na koncie 013 *Pozostałe środki trwałe*, miało charakter formalny i było efektem błędów popełnionych przez osobę księgującą, które w toku czynności kontrolnych zostały skorygowane.

Jednakże, mając na uwadze dążenie do całkowitego wyeliminowania naruszeń stanu prawnego w prowadzonej działalności, zalecam podjęcie skutecznych działań zmierzających do ich usunięcia poprzez:

1. Wprowadzanie do planu dochodów i wydatków budżetu Powiatu Piskiego zmian zgodnych z wysokością kwot wynikających z decyzji Wojewody Warmińsko-Mazurskiego.

2. Zobowiązanie pracowników Środowiskowego Domu Samopomocy w Białej Piskiej do:
 - a. Przeznaczenia i wydatkowania środków finansowych pochodzących z dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa na finansowanie bieżącego funkcjonowania ŚDS, wyłącznie na pokrycie kosztów dotyczących danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty.
 - b. Ewidencjonowania środków trwałych zgodnie z zasadami gospodarowania składnikami majątkowymi, określonymi w obowiązującej w ŚDS „polityce rachunkowości”.

Proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie **14 dni** od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Artur Chojecki
Wojewoda
Warmińsko-Mazurski
/dokument podpisany elektronicznie/